

**UCHWAŁA NR XIV/96/2019
RADY GMINY SOŚNO**

z dnia 27 grudnia 2019 r.

w sprawie przyjęcia gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii

Na podstawie art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019 r., poz. 2227) oraz art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2019 r., poz. 852) w związku z art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (Dz. U. z 2019 r., poz. 2365) uchwała się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2020 dla Gminy Sośno, w brzmieniu załącznika do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Sośno.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady Gminy

Krystyna Wąsik

**GMINNY PROGRAM
PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
NA ROK 2020 DLA GMINY SOŚNO
I. DIAGNOZA STANU PROBLEMÓW I ZASOBÓW
NA TERENIE GMINY SOŚNO
II. USTAWOWE ZADANIA GMINY
III. FORMY REALIZACJI ZADAŃ GMINY
IV. ŚRODKI FINANSOWE**

Działania związane z rozwiązywaniem problemów alkoholowych prowadzone są w oparciu o ustawę o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, natomiast w oparciu o przepisy ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii realizowana jest działalność profilaktyczna dotycząca przeciwdziałania uzależnieniom od narkotyków.

Podstawowymi celami Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, zwanego dalej „Programem”, jest profilaktyka i zapobieganie powstawaniu nowych problemów alkoholowych oraz zmniejszanie rozmiarów tych, które aktualnie występują. Program przewiduje również działania profilaktyczne w zakresie przeciwdziałania narkomanii.

Celem działalności prewencyjnej, zarówno pierwotnej jak i wtórnej, jest poprawa stanu zdrowia społeczeństwa, zarówno sensie fizycznym jak i psychicznym.

Przez prewencję pierwotną należy rozumieć interwencję zanim pojawi się problem zdrowotny. Oświata i informacja odgrywają w tym zakresie kluczową rolę.

Przez prewencję wtórną należy rozumieć wczesne wykrywanie już istniejącej choroby lub problemu zdrowotnego.

Przez działalność zapobiegawczą (trzeciorzędową) należy rozumieć zapobieganie nawrotom choroby oraz ograniczenie we wczesnych etapach skutków zaistniałych objawów choroby i dotyczy ona głównie działalności leczniczej.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Sośno na rok 2020 opracowano na podstawie diagnozy stanu problemów oraz badania posiadanych zasobów, w kontekście wykonywania zadań ustawowych nałożonych na gminę. Program realizuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sośnie jako gminna jednostka organizacyjna.

**I. DIAGNOZA STANU PROBLEMÓW I ZASOBÓW
NA TERENIE GMINY SOŚNO**

1. Sytuacja ogólna

Gmina Sośno jest gminą rolniczą. Teren gminy zamieszkuje 4984 mieszkańców zameldowanych na pobyt stały (31 października 2019 r.), w tym 3865 osób dorosłych powyżej 18 lat (w 2018 r. - 3928; w 2017 r. - 3966; w 2016 r. - 3964; w 2015 r. - 3985; 2014 r. - 3997; 2013 r. - 4026; 2012 r. - 4053; 2011 r. - 4036; 2010 r. - 4000), 310 osób to młodzież w wieku 13-18 lat (w 2018 r. - 287; w 2017 r. - 298; w 2016 r. - 335; w 2015 r. - 359; 2014r. - 391; 2013 r. - 402; 2012 r. - 419; 2011 r. - 439; 2010 r. - 465), oraz 809 dzieci poniżej 13 roku życia (w 2018 r. - 834; w 2017 r. - 825; w 2016 r. - 818; w 2015 r. - 821; 2014 r. - 832; 2013 r. - 830; 2012 r. - 820; 2011 r. - 819; 2010 r. - 816). Przyjmując, wg danych statystycznych, że osoby uzależnione stanowią przeciętnie 2-3% dorosłej populacji, w Gminie Sośno jest około 100 osób nadużywających alkoholu. Osoby uzależnione wywodzą się głównie ze środowisk o najniższych dochodach. Zjawisku nadużywania alkoholu towarzyszy często bezrobocie, niezaradność życiowa oraz przemoc wobec najbliższych członków rodziny.

Szacuje się, że z pracy w rolnictwie utrzymuje się ok. 50 % mieszkańców, a stopa bezrobocia wg stanu na

koniec września 2019 r. w powiecie sępoleńskim wyniosła 10,3% (31.12.2018 r. - 12,8%, 31.12.2017 r. - 14,6%; 31.12.2016 r. - 17,5%; 31.12.2015 r. - 19,3%; 31.12.2014 r. - 21,5%; 31.12.2013 r. - 25%; 31.12.2012 r. - 25,1%; 31.12.2011 r. - 25,5%; 31.12.2010 r. - 25,9%; 31.12.2009 r. - 20,2%; 31.12.2008 r. - 21,4%; 30.12.2007 r. - 22 %; 31.12.2006 r. - 26,1%).

W gminie funkcjonują 3 szkoły podstawowe w Sośnie, Wąwelnie i Przepałkowie oraz Samorządowe Przedszkole w Sośnie. Łącznie do wszystkich szkół (z klasą „0”) uczęszcza 503 uczniów (w 2018 r. - 554; w 2017 r. - 516; w 2016 r. - 586; w 2015 r. - 591; w 2014 r. - 594; w 2013 r. - 605; 2012 r. - 606, 2011 r. - 598; 2010 r. - 570; 2009 r. - 587; 2008 r. - 600; 2007 r. - 641; 2006 r. - 727; 2005 r. - 780).

W zakresie ochrony zdrowia, na terenie gminy funkcjonują: Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Zdrowie” z dwoma ośrodkami zdrowia w Sośnie i Wąwelnie, dwa prywatne podmioty opieki zdrowotnej - „Praktyki pielęgniarskie” oraz dwa podmioty stomatologiczne. Na terenie gminy Sośno działają dwie instytucje kultury. W Sośnie funkcjonuje Gminny Dom Kultury ze świetlicami: w Sitnie, Sośnie i Wąwelnie oraz Gminna Biblioteka Publiczna z filiami: w Wielowiczu i Wąwelnie. Działalnością komunalną zajmuje się Zakład Gospodarki Komunalnej w Sośnie a w dziedzinie pomocy społecznej Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sośnie.

Mieszkańcy gminy tworzą cztery miejscowe wspólnoty parafialne z kościołami: w Sitnie, Sośnie, Wąwelnie i Wielowiczu. Poza tym do parafii z siedzibą w Wałdowie należą mieszkańcy Przepałkowa, Olszewki, Dębin i Obodowa, natomiast mieszkańcy Dzedna stanowią część parafii w Mąkowsku.

W związku z restrukturyzacją Komendy Powiatowej Policji w Sępólnie Krajeńskim z dniem 1 stycznia 2013 r. Posterunek Policji w Sośnie został zlikwidowany. Służbę na terenie gminy pełnią dzielnicowi z Komendy Powiatowej Policji w Sępólnie Krajeńskim.

2. Rynek alkoholowy w Gminie Sośno

Rada Gminy Sośno, na podstawie art. 12 ust. 1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, uchwałą Nr XXXVIII/251/18 z dnia 21 czerwca 2018 r. w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie Gminy Sośno, ustaliła maksymalną ilość - 60 punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu i poza miejscem sprzedaży.

Według stanu na koniec października 2019 r. na terenie gminy Sośno w 20 punktach prowadzi się sprzedaż napojów alkoholowych (w 2018 r. - 22; w 2017 r. - 22; w 2016 r. - 22; w 2015 r. - 22; w 2014 r. - 23; w 2013 r. - 22; w 2012 r. - 22; w 2011 r. - 24; w 2010 r. - 24; w 2009 r. - 25; w 2008 r. - 26; w 2007 r. - 24).

W 20 punktach sprzedaje się napoje alkoholowe do 4,5 % oraz piwo poza miejscem sprzedaży a w 1 punkcie sprzedaje się napoje alkoholowe do 4,5 % oraz piwo w miejscu sprzedaży. Aktualnie na terenie gminy funkcjonuje 1 tzw. „ogródek piwny” (w 2018 r. - 2; w 2017 r. - 2 ; w 2016 r. - 3; w 2015 r. - 3, w 2014 r. - 3; w 2013 r. - 3; w 2012 r. - 4; w 2011 r. - 4; w 2010 r. - 3; w 2009 r. - 3; w 2008 r. - 5; w 2007 r. - 5; 2006 r. - 4). Poza tym od września 2012 r. funkcjonuje bar małej gastronomii w Sośnie, w którym można spożywać napoje o zawartości do 4,5% alkoholu oraz piwo w miejscu sprzedaży.

W 10 punktach można kupić alkohol powyżej 18% zawartości alkoholu (w 2018 r. - 11; w 2017 r. -10; w 2016 r. - 9; w 2015 r. - 10 ; w 2014 r. - 11; w 2013 r. - 11; w 2012 r. - 11; w 2011 r. - 13; w 2010 r. - 12; w 2009 r. - 12; w 2008 r. - 13; w 2007 r. - 12) i podobnie w 9 punktach napoje alkoholowe powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu (w 2018 r. - 11; w 2017 r. - 10 ; w 2016 r. - 9; w 2015 r. -10; w 2014 r. - 11; w 2013 r. - 11; w 2012 r. - 10; w 2011 r. - 13; w 2010 r. - 14; w 2009 r. - 14; w 2008 r. - 14; w 2007 r. - 12).

W odniesieniu do liczby mieszkańców:

- jeden punkt sprzedaż napojów alkoholowych (piwa) ogółem przypada na 249 mieszkańców,
- jeden punkt sprzedaży wina przypada na 554 mieszkańców,
- jeden punkt sprzedaży wódki przypada na 498 mieszkańców

W 2019 r. Wójt Gminy Sośno wydał 3 zezwolenia jednorazowe na sprzedaż napojów alkoholowych do 4,5 % zawartości alkoholu oraz piwa (w 2018r.-2; 2017r.-3; w 2016r. -3 ; w 2015r. - 3 ; w 2014r. - 4; w 2013 r. - 4).

3. Punkt Konsultacyjny ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Punkt Konsultacyjny ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przemocy w Rodzinie, zwany dalej „Punktem Konsultacyjnym”, mieści się w budynku Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej przy ulicy Parkowej nr 4 w Sośnie.

Dyżury w Punkcie Konsultacyjnym, trzy dni w tygodniu pełni konsultant ds. rozwiązywania problemów alkoholowych i przemocy w rodzinie.

W 2019 r. z usług Punktu skorzystało 50 osób (w 2018 r. – 101 osób; w 2017 r. – 66; w 2016 r. - 72; w 2015 r. -70; 2014 r. - 81; 2013 r. – 69; 2012 r. – 61; 2011 r. – 54; 2010 r. – 55; 2009 r. – 46; 2008 r. - 48 osób), w tym: 19 osób szkodliwie pijące, uzależnionych od alkoholu oraz stosujących przemoc domową (w 2018 r. - 43 osoby; w 2017 r. – 24; 2016 r. - 32; w 2015 r. - 36; 2014 r. - 45; 2013 r. – 32; 2012 r. – 23; 2011 r. – 23; 2010 r. – 35; 2009 r. – 27; 2008 r. – 30); oraz 20 osób współuzależnione i ofiary przemocy domowej (w 2018 r. - 57 osoby; 2017 r. - 42; 2016 r. - 40; 2015 r. - 34; 2014 r. - 36; 2013 r. – 37; 2012 r. – 31; 2011 r. – 31; 2010 r. – 20; 2009 r. – 19; 2008 r. - 18). Przeprowadzono 150 rozmów oraz porad i konsultacji indywidualnych (w 2018 r. - 306; w 2017 r. - 224; w 2016 r. - 248; w 2015 r. - 273; 2014 r. - 243; 2013 r. -147; 2012 r. - 175; 2011 r. - 119; 2010 r. - 95; 2009 r. - 96) oraz udzielono 21 porad telefonicznych (w 2018 r. - 31; 2017 r. - 18; 2016 r. - 15; w 2015 r. -7; 2014 r. - 8; 2013 r. - 34; 2012 r. - 21; 2011 r. - 27; 2010 r. - 18; 2009 r. - 16).

Pracownik Punktu Konsultacyjnego odbył także, wraz z pracownikami GOPS w Sośnie i funkcjonariuszami policji, kilka wizyt domowych, kontrolnych u 10 rodzin, u których występują problemy z nadużywaniem alkoholu i przemocy w rodzinie.

W okresie od stycznia do listopada 2019 r. specjalista psychoterapii uzależnień zrealizowała 19 spotkań grup wsparcia i udzieliła 38 konsultacji indywidualnych.

Uczestnikami tych spotkań są osoby, które korzystają z tej formy pomocy od dłuższego czasu. Zgłaszają się systematycznie lub nieregularnie.

Celem funkcjonowania Punktu Konsultacyjnego jest niwelowanie skali zjawiska przemocy i agresji oraz przeciwdziałanie uzależnieniom. Działania i praca konsultanta skierowana jest na utworzenie i funkcjonowanie grup wsparcia dla osób współuzależnionych i ofiar przemocy oraz dla osób nadmiernie pijących, uzależnionych i sprawców przemocy.

Systematycznie, co dwa tygodnie, psycholog wspomaga proces leczenia odwykowego jak i wpływa na zmianę postaw sprawców i ofiar przemocy domowej.

Przy Punkcie Konsultacyjnym jest świetlica „Promyczek”, w której odbywają się zajęcia z terapeutą od uzależnień, z psychologiem oraz inne formy organizowane przy Punkcie.

W miesiącu sierpniu 2019 r. był realizowany program wypoczynku letniego z elementami socjoterapeutycznymi pt.: „Razem – zdrowo i bezpiecznie-1”.

Uczestnikami tego programu były rodziny, które czynnie uczestniczą w formach pomocy oferowanych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej i Punkt Konsultacyjny ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przemocy w Rodzinie.

4. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sośnie powołana została zarządzeniem Wójta Gminy w czerwcu 2019 r. i pracuje w składzie 6 – osobowym. Komisja rozpatrywała wnioski dotyczące pomocy osobom nadużywającym alkoholu oraz członkom ich rodzin, w tym wnioski o skierowanie na leczenie odwykowe. W 2019 r. wpłynęło 21 wniosków (w 2018 r. -31, 2017 r. - 19; 2016 r. - 32; 2015 r. – 34; 2014 r.- 31; 2013 r. – 27; w 2012 r. – 38; 2011 r. – 39; 2010 r. – 59; 2009 r. – 31; 2008 r. – 43; 2007 r. – 36; 2006 r. – 41).

W 2018 r. Komisja wydała 1 postanowienie (w 2017 – 21 postanowień) – opinię wniosku dotyczącego wydania zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych. W 2019 r. nie wydawano nowych zezwoleń na sprzedaż alkoholu.

W 2019 r. przeprowadziła kontrolę w trzech punktach sprzedaży alkoholu. Podczas posiedzeń wyjazdowych przedstawiciele Komisji odwiedzili osoby, które uparczywie uchylały się od uczestniczenia w posiedzeniach komisji. Gminna komisja od kilku lat włącza się do akcji policji dot. bezpieczeństwa na drogach zakupując kamizelki i inne elementy odblaskowe.

W 2019 r. odbyło się szkolenie sprzedawców. Handlowcy zapoznali się z przepisami ustawy

o wychowaniu w trzeźwości, ze szczególnym uwzględnieniem zakazów sprzedaży nieletnim i nietrzeźwym. Zwrócono także uwagę na możliwość cofnięcia zezwoleń sprzedaży alkoholu, gdy handel alkoholem prowadzony jest niezgodnie z warunkami określonymi w przepisach prawa oraz w zezwoleniu.

Na posiedzeniach Komisji opracowuje się również projekty przepisów gminnych w szczególności dotyczących przeciwdziałania przemocy oraz projektu gminnego programu rozwiązywania problemów alkoholowych. Pełnomocnik Wójta ds. profilaktyki i przeciwdziałania alkoholizmowi na bieżąco przedstawia Komisji zaawansowanie realizacji gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii.

5. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sośnie

W 2019 r. GOPS udzielił pomocy materialnej 10 rodzinom dotkniętym problemem alkoholowym (w 2018 r. - 13; 2017 r. - 12; 2016 r. - 17; 2015 r. - 31; 2014 r. - 28; 2013 r. - 7; 2012 r. - 11; 2011 r. - 35; 2010 r. - 51; 2009 r. - 41; 2008 r. - 45; 2007 r. - 40; 2006 r. - 35; 2005 r. - 22). Ponadto pomocą w formie dożywiania w placówkach oświatowych zostało objętych 11 dzieci z 5 rodzin przez cały rok szkolny (w 2018 r. - 4; 2017 r. - 11; 2016 r. - 17; 2015 r. - 21; 2014 r. - 17; 2013 r. - 5; 2012 r. - 5; 2011 r. - 20; 2010 r. - 61; 2009 r. - 18). Ośrodek wraz z Punktem Konsultacyjnym ściśle współpracuje ze wszystkimi szkołami, przedszkolem, kuratorami, policją, psychologiem, terapeutą od uzależnień, konsultantem i asystentem rodziny.

Problem nadużywania alkoholu w rodzinie bardzo często występuje wraz z przemocą. W bardzo trudnych przypadkach GOPS występuje do sądu rodzinnego o pozwolenie na wgląd w sytuację rodziny czy też o ograniczenie, a niekiedy o pozbawienie władzy rodzicielskiej. W 2019 r. przynajmniej raz w miesiącu odwiedzane były rodziny, w których zaistniał problem z alkoholem oraz z przemocą w rodzinie.

Zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej działa Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy. W ramach działalności tego Zespołu, grupy robocze rozpatrują poszczególne przypadki przemocy i na bieżąco prowadzą działania w ramach pomocy społecznej (GOPS), porządkowej (policja), wychowawczej (szkoły – pedagog, psycholog). Ilość wszczętych procedur tzw. „niebieskich kart” (osób, wobec których zastosowano tą procedurę) w 2019 r. było 10 zakończono 0 (w 2018 r. - 16 z czego zakończono 9; 2017 r. - 22 z czego zakończono 11; 2016 r. - 19, z czego zakończono 8; 2015 r. - 23, z czego zakończono 8; 2014 r. - 20, z czego zakończono 7; 2013 r. - 18, z czego zakończono 4).

W świetlicy „Promyczek”, oprócz służbowych narad pracowników GOPS, posiedzeń Komisji i Zespołu Interdyscyplinarnego, odbywają się warsztaty z terapeutą od uzależnień dla osób uzależnionych i współuzależnionych, zajęcia profilaktyczne i socjoterapeutyczne dla dzieci a także spotkania i zajęcia z osobami niepełnosprawnymi. Ponadto w tym pomieszczeniu przyjmuje i udziela pomocy psycholog oraz prawnik.

W 2019 r. GOPS zatrudnił **13** osób w ramach prac społecznie użytecznych (w 2018 r. - 12; 2017 r. - 16; 2016 r. - 23; 2015 r. - 26; 2014 r. - 21; 2013 r. - 23, 2012 r. - 27).

6. Policja

Po likwidacji posterunku Policji w Sośnie (1.01.2013 r.) teren gminy patrolują policjanci z Komendy Powiatowej Policji (KPP) w Sępólnie Kraj. Ilość wykonanych służb od stycznia 2019 r. do listopada 2019 r. na naszym terenie w patrolach i obchodach wyniosła 268 (w 2018 r. - 272; 2017 r. - 300; 2016 r. - 350; 2015 r. - 343; 2014 r. - 405; 2013 r. - 278; 2012 r. - 305). Na podstawie danych uzyskanych z Policji wynika, że około 42% przestępstw i wykroczeń popełnianych jest pod wpływem alkoholu.

W 2019 r. (od stycznia do listopada) na terenie gminy Sośno dokonano ogółem 39 przestępstw (w 2018 r. - 39; 2017 r. - 46; 2016 r. - 36; 2015 r. - 36; 2014 r. - 60; 2013 r. - 64; 2012 r. - 51; 2011 r. - 48; 2010 r. - 41; 2009 r. - 43; 2008 r. - 53), z czego 10 to kierowania pojazdami w stanie nietrzeźwości (w 2018 r. 8; 2017 r. - 7; 2016 r. - 13; 2015 r. - 6; 2014 r. - 6; 2013 r. - 16; 2012 r. - 15; 2011 r. - 15; 2010 r. - 17; 2009 r. - 12; 2008 r. - 15). W tym samym okresie zatrzymano do wytrzeźwienia 14 osób (w 2018 r. - 7; 2017 r. - 8; 2016 r. - 4; 2015 r. - 11; 2014 r. - 4; 2013 r. - 9; 2012 r. - 16; 2011 r. - 14; 2010 r. - 13, 2009 r. - 11). Funkcjonariusze KPP w ramach wykonywania zadań służbowych są również angażowani do interwencji na żądanie obywateli. W 2019 r. zarejestrowano na terenie gminy 64 interwencje domowe (w 2018 r. - 52; 2017 r. - 58; 2016 r. - 39; 2015 r. - 54; 2014 r. - 48; 2013 r. - 46; 2012 r. - 48; 2011 r. - 25; 2010 r. - 11; 2009 r. - 17; 2008 r. - 16). Obecnie 8 rodzin objętych jest procedurą niebieskiej karty (w 2018 r. - 10; 2017 r. - 48; 2016 r. - 12; w 2015 r. - 9; 2014 r. - 16; 2013 r. - 46; 2012 r. - 48; 2011 r. - 25;

2010 r. – 11; 2009 r. – 17; 7; 2013 r. - 14; 2012 r. – 14; 2011 r. – 32; 2010 r. – 24; 2009 r. – 24; 2008 r. – 18).

7. Szkoły podstawowe i gimnazja

Dużą część zadań i środków gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych przeznaczona jest na realizację programów profilaktyczno-edukacyjnych oraz socjoterapeutycznych dla dzieci i młodzieży szkolnej. Realizacja tych programów odbywa się w ramach zajęć pozalekcyjnych, wypoczynku zimowego i letniego. Prowadzona jest przez realizatorów programów profilaktycznych i certyfikowanych terapeutów, ze środków finansowych przeznaczonych na przeciwdziałanie alkoholizmowi. Koordynatorem tych programów jest pełnomocnik Wójta ds. profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

W 2019r. realizowano programy:

1) „**Życie na sportowo – życie na zdrowo**” - program z elementami profilaktyki alkoholowej realizowany w styczniu 2019 r. przez 2 nauczycieli Szkoły Podstawowej w Sośnie i konsultanta Punktu Konsultacyjnego dla 15 uczniów z klas I-IV. Głównym celem tego programu było promowanie sportu jako alternatywy dla wielu uzależnień (alkohol, dopalacze, narkotyki, papierosy). Program obejmował między innymi zajęcia warsztatowe w świetlicy „Promyczek” w GOPS w Sośnie, zabawy gry sportowe na sali gimnastycznej Szkoły Podstawowej w Sośnie oraz wyjazd integracyjny do Family Parku w Bydgoszczy. Przez dwa dni ferii dzieci miały możliwość doznania wielu pozytywnych emocji, nowych doświadczeń, nawiązania relacji z rówieśnikami.

2) „**Soczek i marchewka lepsze niż nalewka**”-program profilaktyczno-edukacyjny dla dzieci i młodzieży. Uczestnikami tego programu było 80 uczniów z klas I-VII Szkoły Podstawowej i III klasy Gimnazjum w Wąwelnie. Głównym celem tego programu było pokazywanie perspektyw ciekawego i zdrowego życia jako drogi do satysfakcji osobistych bez zażywania alkoholu i innych substancji uzależniających oraz uświadomienie uczniom, że zdrowy styl życia jest alternatywą dla czyhających pułapek takich jak: alkohol, nikotyna i narkotyki. W ramach tego programu przeprowadzono szereg działań mających na celu dostarczenie informacji o szkodliwości alkoholu. W wyniku tych działań uległy poprawie relacje między uczniami. Dużą radość sprawiło dzieciom uczestniczenie w ogólnopolskich działaniach profilaktycznych takich jak: „Spójrz inaczej”, „Zachowaj trzeźwy umysł” oraz „Żyj smacznie i zdrowo”. Na terenie szkoły zostały zorganizowane ciekawe zajęcia: nauka gry w szachy, zajęcia komputerowe, rozmowy z psychologiem i pedagogiem., ognisko integracyjne, konkursy, zawody sportowe, pokazy pierwszej pomocy przedmedycznej. W ramach programu na godzinach wychowawczych, biologii, wychowania do życia w rodzinie przeprowadzono zajęcia profilaktyczne. Realizatorami tego dużego programu byli nauczyciele i wychowawcy Szkoły Podstawowej i Gimnazjum w Wąwelnie. W ramach tego programu odbywały się zajęcia profilaktyczno-edukacyjne „Spójrz inaczej” z 16 uczniami.

3) „**Spójrz inaczej**” – program zajęć wychowawczo-profilaktycznych. W ramach tego programu były prowadzone zajęcia z 16 uczniami klas II i IV Szkoły Podstawowej w Przepałówce. W zajęciach brały udział dzieci, dla których z różnych przyczyn wskazane jest wsparcie ze strony szkoły i innych instytucji, z powodu problemów występujących w ich środowisku. Celem tego programu było rozwijanie umiejętności radzenia sobie z różnymi trudnymi sytuacjami i problemami, mogącymi sprzyjać sięganiu po alkohol, narkotyki i inne substancje szkodliwe dla zdrowia. Dzięki tym zajęciom dzieci zwiększyły swoją wiedzę na temat zagrożeń; Ponadto nabyte umiejętności ułatwiają im nawiązywanie prawidłowych, bezpośrednich ch relacji rodzinnych i koleżeńskich.

8. Rzecznik Praw Ofiar Województwa Kujawsko – Pomorskiego

Osoby dotknięte przemocą w rodzinie, z terenu gminy Sośno, mogą korzystać z porad telefonu zaufania dla ofiar przemocy w rodzinie. W 2019 r. 13 osób z terenu gminy Sośno skorzystało z pomocy Telefonicznego Pogotowia dla Ofiar Przemocy „Niebieska Linia” (w 2018 r. - 11; 2017 r. - 9; 2016 r. - 8; 2015 r. – 5; 2014 r. – 9; 2013 r. – 10; 2012 r. – 14; 2013 r. – 12; 2010 r. – 18; 2009 r. – 26; 2008 r. – 32; 2007 r. – 58). Forma telefonu ma charakter poufny, dlatego duża liczba dzwoniących zachowuje anonimowość, stąd trudno określić precyzyjnie ilość osób korzystających z tej formy pomocy. Porady internetowe udzielane są przez specjalistów: prawników i psychologów.

Interesanci, czyli osoby potrzebujące pomocy w związku z występowaniem przemocy w rodzinie (w tym zaniechania oraz przemocy seksualnej i ekonomicznej), sytuacji konfliktowych są przyjmowani w dni robocze w godzinach pracy Urzędu Marszałkowskiego w siedzibie Biura, przy ul. Skłodowskiej - Curie 73 w Toruniu, **tel. 56/659-13-99, 56/621-25-20:**

-codziennie w godzinach 17:00 – 21:00 - **Kujawsko-Pomorska Niebieska Linia**

- **telefoniczne Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie** , tel. 800-154-030

- za pośrednictwem poczty elektronicznej e-mail: [niebieska linia@kujawsko-pomorskie.pl](mailto:niebieska.linia@kujawsko-pomorskie.pl)

II. USTAWOWE ZADANIA GMINY

Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z 1996 roku w zasadniczy sposób zmieniła model polskiego systemu rozwiązywania problemów alkoholowych. Na samorządy gminne został nałożony obowiązek realizacji konkretnych działań, prowadzonych i finansowanych jako zadania własne gminy, wykonywanych w ramach programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Ustawa o wychowaniu trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi wymienia podstawowe zadania dla samorządów gminnych.

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych od alkoholu

- 1) finansowanie zajęć terapeutycznych (warsztatów) dla osób uzależnionych;
- 2) dofinansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych dla pracowników punktów konsultacyjnych i leczenia odwykowego;
- 3) prowadzenie punktów konsultacyjnych dla osób uzależnionych od alkoholu i członków ich rodzin.

2. Udzielenie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie

- 1) tworzenie i finansowanie bieżącej działalności punktów konsultacyjnych oraz specjalistycznych miejsc pomocy dla ofiar przemocy domowej;
- 2) prowadzenie dyżurów telefonicznych w punkcie konsultacyjnym;
- 3) realizacja zadań gminy dot. przeciwdziałania przemocy w rodzinie przez Zespół interdyscyplinarny o raz grupę roboczą; prowadzenie edukacji publicznej w tym zakresie;
- 4) prowadzenie grup wsparcia oraz grup terapeutycznych dla ofiar przemocy domowej,
- 5) prowadzenie programów korekcyjno – terapeutycznych dla sprawców przemocy domowej;
- 6) tworzenie świetlic socjoterapeutycznych, zatrudnianie wychowawców i socjoterapeutów;
- 7) organizowanie obozów terapeutycznych dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym;
- 8) działania zespołu profilaktyki domowej, który swym działaniem obejmować będzie pracę z rodziną w miejscu jej zamieszkania;
- 9) przeprowadzenie warsztatów terapeutycznych dla osób korzystających z pomocy punktu konsultacyjnego, przy współudziale psychologa i instruktora terapii uzależnień.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży

- 1) organizowanie i prowadzenie na terenie szkół oraz innych placówek oświatowo – wychowawczych programów profilaktycznych i terapeutycznych dla dzieci i młodzieży;
- 2) prowadzenie programów profilaktycznych i terapeutycznych dla dzieci z grup ryzyka;
- 3) prowadzenie kampanii informacyjno – edukacyjnej na tematy związane z problematyką alkoholową i przemocy w rodzinie;
- 4) dożywianie dzieci w szkołach.

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

- 1) dofinansowanie działalności organizacji pozarządowych realizujących zadania związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych;
- 2) dofinansowanie obozów terapeutycznych dla organizacji zrzeszających członków rodzin z problemem alkoholowym;
- 3) zorganizowanie dostępu do szkoleń przedstawicieli różnych grup zawodowych stykających się

w swojej pracy z osobami z problemem alkoholowym i członkami ich rodzin.

5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów ustawowych dotyczących zakazu reklamy alkoholu oraz sprzedaży alkoholu nietrzeźwym i nieletnim oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego w tym zakresie.

Realizacja ww. zadań jest prowadzona w postaci gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, który powinien uwzględniać cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, określone w Narodowym Programie Zdrowia.

Narodowy Program Zdrowia na lata 2016-2020 (NPZ) określa, profilaktykę i rozwiązywanie problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, uzależnieniami behawioralnymi i innymi zachowaniami ryzykownymi – jako jeden z podstawowych celów operacyjnych. NPZ określa wykaz zadań do realizacji powyższego celu, powołując się m.in. na krajowe programy profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii:

Krajowy program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych

1) upowszechnianie informacji dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie i możliwości przeciwdziałania przemocy w rodzinach, w szczególności z problemem alkoholowym;

2) podnoszenie kompetencji przedstawicieli instytucji działających w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów wynikających z używania alkoholu, w tym w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie;

3) podnoszenie kompetencji osób pracujących z dziećmi i młodzieżą w zakresie skutecznych oddziaływań profilaktycznych oraz udzielających pomocy dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym;

4) zapewnienie skutecznego przestrzegania prawa w zakresie produkcji, dystrybucji, reklamy, promocji oraz spożywania napojów alkoholowych;

5) poszerzanie i podnoszenie jakości oferty pomocy psychologicznej, socjoterapeutycznej i opiekuńczej dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym;

6) wspieranie działalności środowisk abstynenckich;

7) podejmowanie działań interwencyjnych i edukacyjnych adresowanych do osób stosujących przemoc w rodzinie;

Krajowy Program Przeciwdziałania Narkomanii

1) prowadzenie działań edukacyjnych, w tym kampanii społecznych, adresowanych do różnych grup docelowych, w szczególności do dzieci, młodzieży i rodziców na temat zagrożeń wynikających z używania środków odurzających, substancji psychotropowych, których używanie może prowadzić do uzależnienia;

2) upowszechnianie informacji na temat dostępu do działań profilaktycznych, interwencyjnych, pomocowych i placówek leczenia dla osób zagrożonych uzależnieniem lub uzależnionych od środków odurzających, substancji psychotropowych i nowych substancji psychoaktywnych oraz ich rodzin przez bieżącą aktualizację baz danych i ich udostępnianie;

3) prowadzenie doskonalenia kompetencji osób pracujących z dziećmi i młodzieżą dotyczącego wczesnego rozpoznawania zagrożenia używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, NSP oraz umiejętności i podejmowania interwencji profilaktycznej.

III. FORMY REALIZACJI ZADAŃ GMINY

Mając na uwadze ustawowe zadania gminy (wymienione w części II) w kontekście potrzeb i możliwości ich wykonania, które określa diagnoza stanu problemów i zasobów gminnych Programu (część I), wskazuje się formy realizacji zadań Gminy Sośno w 2017 r.

1. Pełnomocnik Wójta ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przemocy w Rodzinie

Funkcję Pełnomocnika Wójta ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przemocy w Rodzinie, zwanego dalej „Pełnomocnikiem”, od 2010 r. pełni Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sośnie. Jest on odpowiedzialny za koordynację działań Gminy w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii – za realizację Programu, a w szczególności za:

1) czuwanie nad wykonywaniem zadań gminy określonych w ustawach: o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, przeciwdziałaniu narkomanii oraz o zdrowiu publicznym, w tym koordynacja zadań dla realizacji celów określonych w Narodowym Programie Zdrowia;

2) nadzór nad działaniem Punktu Konsultacyjnego ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przemocy w Rodzinie;

3) organizowanie zajęć profilaktycznych i informacyjnych w szkołach;

4) przeprowadzanie analiz w zakresie problemów alkoholowych i narkomanii oraz stanu zagrożeń w tych dziedzinach;

5) składanie sprawozdań dotyczących realizacji Programu;

6) przygotowywanie projektu gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii.

2.Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych od alkoholu.

Zapewnianie osobom potrzebującym wsparcia psychologicznego poprzez kontakt osobisty lub telefoniczny z konsultantem, w tym wizyty domowe, realizowane przez pracowników Punktu Konsultacyjnego przy GOPS. Poza tym w Punkcie Konsultacyjnym:

1) udziela się wszelkich możliwych informacji dotyczących pomocy osobom uzależnionym, współuzależnionym oraz ofiarom przemocy w rodzinie;

2) koordynuje się działania grup samopomocowych;

3) udostępniana jest pomoc psychologa i terapeuty uzależnień.

4) udzielana jest pomoc przy załatwianiu spraw sądowych dotyczących gromadzenia dokumentacji sądowej.

3.Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie

1) organizowanie warsztatów dla osób uzależnionych od alkoholu;

2) zakup usług porad psychologa;

3) prowadzenie rozmów motywacyjnych komisji ds. przeciwdziałania alkoholizmowi;

4) dotacja na realizację zadania pn. telefon zaufania dla ofiar przemocy „Niebieska linia”;

5) wspieranie instytucji, szpitali, hosteli – opłata za pobyt osoby (rodziny), wobec której stosowana jest przemoc;

6) kierowanie na leczenie przymusowe przez Sąd Rejonowy w Tucholi (opłaty sądowe, biegłych).

4. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii

1) realizacja programów profilaktycznych w szkołach;

2) zakup spektakli teatralnych o tematyce uzależnień;

3) korzystanie z filmoteki o tematyce przemocy i uzależnień;

4) zajęcia socjoterapeutyczne dla dzieci szkolnych;

5) realizacja programów terapeutycznych i profilaktyczno - edukacyjnych (wypoczynek letni, zimowy).

5. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i przeciwdziałaniu narkomanii

Szkolenia i konferencje: realizatorów programów profilaktycznych, pracownika Punktu konsultacyjnego, członków komisji oraz Pełnomocnika Wójta. Szkolenie przedsiębiorców i duchownych z terenu gminy Sośno. Współpraca z Nadleśnictwem Runowo w ramach wsparcia osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym w dziedzinie osobistego pozyskiwania opału na zimę poprzez wyrabianie drewna opałowego w lesie. Współdziałanie z parafialnym zespołem Caritas w Wąwelnie.

6.Wspieranie zatrudnienia socjalnego

Co roku organizowane są prace społecznie użyteczne przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sośnie na terenie sołectw. Tą formą pomocy obejmowane są osoby – podopieczni GOPS – długotrwale pozostający bez pracy. Planuje się zatrudnienie ok. 20 osób w miesiącach kwiecień - październik, zgodnie z zapotrzebowaniem sołtysów. Realizacja zadania finansowana jest ze środków GOPS oraz Powiatowego Urzędu Pracy w Sepólnie Krajeńskim.

7. Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

1) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sośnie działa na podstawie regulaminu nadanego zarządzeniem Wójta Gminy Sośno. Gminna Komisja RPA oprócz wykonywania ustawowych zadań jest ciałem opiniującym i monitorującym realizację Programu. Ponadto Komisja:

- a) opiniuje wnioski o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych,
- b) prowadzi kontrolę przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych,
- c) opiniuje projekty uchwał Rady Gminy w sprawie liczby punktów sprzedaży oraz warunków usytuowania punktów sprzedaży alkoholu,
- d) podejmuje czynności zmierzające do zastosowania przymusu leczenia wobec osób uzależnionych od alkoholu,
- e) realizuje działania w celu udzielenia wsparcia ofiarom przemocy,
- f) inicjuje działania profilaktyczne wobec uzależnień, w tym m.in. prowadzi pogadanki dotyczące szkodliwości nadużywania alkoholu skierowane do dzieci i młodzieży oraz innych grup społecznych (udostępnianie materiałów edukacyjnych i profilaktycznych),
- g) współdziała z parafiami,
- h) organizuje konkursy o tematyce uzależnień;

2) za realizację zadań ujętych w gminnym programie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz udział w posiedzeniach, członkowie Komisji otrzymują wynagrodzenie:

- a) przewodniczący i sekretarz komisji - w wysokości 7,7%,
- b) pozostali członkowie - w wysokości 6,9%, kwoty bazowej, o której mowa w art. 25 ust. 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2018 r., poz. 994 ze zm.);

3) Komisja zgodnie z regulaminem pracuje w dwóch zespołach:

- a) ds. uzależnień i przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- b) ds. profilaktyki i kontroli punktów sprzedaży, skupiających osoby przygotowane do skutecznego zajmowania się daną problematyką.

8. Zasady dokonywania kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych

1) kontrolę punktów sprzedaży napojów alkoholowych wykonują członkowie Komisji RPA oraz upoważnieni przez Wójta pracownicy samorządowi;

2) osoby w czasie wykonywania czynności kontrolnych posiadają status funkcjonariuszy publicznych;

3) przedmiotem kontroli jest przestrzeganie, przez przedsiębiorcę posiadającego zezwolenie, zasad sprzedaży alkoholu oraz innych warunków określonych w zezwoleniu;

4) przed przystąpieniem do czynności kontrolnych, kontrolujący obowiązani są do powiadomienia przedsiębiorcy o planowanej kontroli oraz okazać, bez wezwania, jednorazowe upoważnienie do przeprowadzenia kontroli wystawione przez Wójta Gminy;

5) osoby upoważnione do kontroli uprawnieni są do:

- a) wstępu do pomieszczeń kontrolowanej placówki handlującej napojami alkoholowymi,
- b) wglądu do dokumentów związanych ze sprzedażą alkoholu znajdujących się w kontrolowanej placówce,
- c) żądania od pracowników kontrolowanej placówki ustnych i pisemnych wyjaśnień w sprawach dotyczących przedmiotu kontroli,

- d) przyjmowania oświadczeń od pracowników kontrolowanej jednostki;
- 6) po zakończeniu kontroli kontrolujący sporządzają protokół kontrolny zawierający:
- określenie składu zespołu kontrolującego,
 - wskazanie miejsca, przedmiotu i terminu kontroli,
 - opis stanu faktycznego stwierdzonego przez zespół kontrolujący,
 - wnioski pokontrolne,
 - podpisy członków zespołu kontrolującego,
 - podpis pracownika placówki w obecności, którego dokonywano kontroli,
 - adnotacje o zapoznaniu się z protokołem przez osobę odpowiedzialną za działalność przedsiębiorcy posiadającego zezwolenie;
- 7) osoba odpowiedzialna za działalność gospodarczą, posiadającą zezwolenie na sprzedaż alkoholu, ma prawo zgłoszenia do protokołu uwag co do treści protokołu oraz przebiegu kontroli;
- 8) protokół sporządza się w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, po jednym dla każdej ze stron;
- 9) Komisja na swym posiedzeniu sporządza wystąpienie pokontrolne zawierające uwagi i wnioski w sprawie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości, a w przypadku rażącego naruszenia zasad obrotu napojami alkoholowymi – wniosek do Wójta Gminy w sprawie cofnięcia zezwolenia.

IV. ŚRODKI FINANSOWE

Środki finansowe na realizację zadań określonych w Programie pochodzą z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych i zabezpieczone są w budżecie Gminy Sośno w dziale „ochrona zdrowia”.

Dział 851 Ochrona zdrowia	62.000,00 zł
Rozdział 85153 Zwalczanie narkomanii:	2.000,00 zł
Rozdział 85154 Przeciwdziałanie alkoholizmowi:	60.000,00 zł
Zadanie Nr 1 – Program profilaktyczny „Spójrz inaczej”	2.040,00 zł
Zadanie Nr 2 – Szkolenia	500,00 zł
Zadanie Nr 3 – Działalność gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych	5.920,00 zł
Zadanie Nr 4 – Programy profilaktyczne w szkołach	1.835,00 zł
Zadanie Nr 5 – Zajęcia socjoterapeutyczne w szkole	100,00 zł
Zadanie Nr 6 – Działalność Punktu Konsultacyjnego, w tym terapia psychologa i terapeuty ds. uzależnień	43.980,00 zł
Zadanie Nr 7 – Realizacja programów profilaktyczno-edukacyjnych w szkołach, na wycieczkach, obozach i wypoczynku letnim dla dzieci	5.625,00 zł

Uzasadnienie

Uchwała Rady Gminy Sośno w sprawie gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii jest realizacją upoważnienia ustawowego zawartego w art. 4¹ ust. 2 cytowanej na wstępie ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.

Przepisy te stanowią, że realizacja zadań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz z przeciwdziałaniem narkomanii, jako zadanie własne gminy, prowadzona jest w postaci gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz programu przeciwdziałania narkomanii, które uchwała corocznie rada gminy. W programie uwzględniono również cele operacyjne określone w Narodowym Programie Zdrowia, dotyczące profilaktyki alkoholowej jak również przeciwdziałania narkomanii, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (Dz. U. z 2019r. poz.2365).

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Sośno, stanowiący załącznik do uchwały, składa się z czterech części.

W części I przedstawiono syntetyczną diagnozę stanu problemów alkoholowych oraz posiadanych zasobów na terenie gminy. Poszczególne jednostki organizacyjne, stanowiące zasoby gminy w dziedzinie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przedstawiają aktualny stan dotyczący przedmiotowej materii.

W części II wymienia się podstawowe zadania gminy nałożone przez ustawodawcę, określając jednocześnie kierunki działań dla realizacji tych zadań.

III część Programu określa już konkretne formy realizacji zadań w roku 2020, mając na uwadze opisany wcześniej stan zagrożenia oraz posiadane zasoby, w kontekście ustawowych zadań gminy, w tym ujętych w Narodowym Programie Zdrowia.

W części IV wskazano środki finansowe, przeznaczone na realizację poszczególnych zadań wymienionych w Programie na 2020 r.